

Mine erfaringer med Galloway

For fire år siden besluttede jeg mig for at undersøge muligheden for at få kvæg på Tornø. På det tidspunkt var det så godt som umuligt, da Tornø er beliggende i Natur 2000-området i bunden af Odense Fjord. Men så blev den nye husdyrlov vedtaget i 2007, hvilket åbnede op for nye muligheder.

Men hvilken type kvæg skulle det så være? Jeg begyndte at læse om de forskellige kød-kvægsracer og fandt hurtigt ud af, at der var fire racer, der kunne komme på tale, da de alle måtte gå udenfor året rundt, nemlig Hereford, Angus, Skotsk Højland og Galloway. Da meget af det areal, som skulle afgrænses, var strandenge, som af og til er oversvømmet af højvande, var det vigtigt, at dyrene ikke var for tunge, så det udelukkede Hereford og til dels Angus, som heller ikke har det bedste rygte med hensyn til deres temperament. Da jeg ikke er ret meget for køer med horn, blev Skotsk Højland også slettet af listen og tilbage var så Galloway. Det har jeg ikke fortrudt.

Familien og jeg tog ud for at se nærmere på Galloway, og jeg besluttede mig hurtigt for, at det var den race, det skulle være, så i juni

2007 fik jeg leveret de første dyr: fem sorte kvier og en sort tyr, hvor af tre kvier og tyren var med stambog.

Hård start

Da dyrene blev lukket ud på strandengene, forsvandt de næsten i det høje græs. Der var i hvert tilfælde mad nok. Det var da heller ikke det, der gav lejlighed til bekymring. Derimod gik der ikke lang tid, før to af kvierne havde fået kolvbrandbylder. Jeg havde ingen fangfold, så jeg måtte hurtigt bygge en primitiv udgave. Med møje og besvær fik jeg fanget den ene. Den anden derimod gik der et par dage, inden jeg fik fat i. Jeg har tidligere passeret røde malkekøer, og mente jeg havde en del kendskab til køer, men jeg fandt hurtigt ud af, at med Galloway skal man tage sig god

tid. Det nytter ikke noget at stresser dyrene. Når jeg i dag skal have fanget et dyr eller en kalv, der skal afvænnens, skal jeg helst gøre det alene og give det den tid, der skal til. Så går det nemmest.

I august kom den første tyrekalv og alt lod til at fungere godt, men efter et par uger var det galt igen. En af kvierne måtte have kejsersnit, og den så ikke for godt ud. Alt gik dog godt, og hun er kommet sig fint efterfølgende og har i dag en fin tyrekalv.

Flere dyr

I december 2007 modtog jeg den næste flok: seks krydsningskvier og en ko. I 2008 kom der tre tyrekalve og to kvier og i 2009 otte tyrekalve og to kvier. Samtidig købte jeg i 2009 en rød tyr, to røde kvier og syv hvide

Af Uffe Hansen, Tornø Galloway, medlem af Gallowayforeningens bestyrelse

kvier med sorte markeringer og med røde gener – alle med stambog. I år har jeg indtil videre fået tre tyrekalve, så jeg er nu oppe på 36, da jeg har solgt fire dyr, og to er slagtet.

For godt græs

Efter det første år fandt jeg ud af, at MVJ med kløver er for godt til Galloway. Mange af køerne blev simpelthen for godt i stand. De udnytter ikke indholdet i kløveren godt nok, men får lind mave. Det er også muligt at tage et slet til hø, inden køerne lukkes på. Tyrer, der skal slagtes, har derimod godt af kløver i MVJ - det giver en god slagtevægt. Da jeg sidste år fik slagtet to tyre på 17 og 18 måneder, vejede de henholdsvis 256 og 264 kilo. Så fremover kommer tyrene til at gå på MVJ med kløver, mens køerne kun skal gå på arealer med dårligere græs med lavere foderværdi, og det er jo også sådanne arealer Galloway er bedst til.

Fremtiden

For tiden går jeg og undersøger mulighederne for at få flere arealer til afgræsning. Mit problem er, at da min ejendom er beliggende i Natur 2000 område, må jeg kun have 15 dyreenheder. De arealer, jeg gerne vil afgræsse, er strandengen, som ikke kan afgræsses i vinterhalvåret på grund af højvande, og derfor skal jeg have dyrene hjem. Jeg håber, der kan findes en løsning.

Erfa-gruppe

Hver dag lærer jeg noget nyt om mine Galloway, og jeg har gjort mig mange erfaringer. På Fyn har vi en Erfa-gruppe, hvor vi lærer meget af hinanden. Nogle har to dyr, andre omkring firs, vi gør tingene meget forskelligt, men det er lærerigt, og jeg kan kun anbefale andre at deltage i sådanne grupper.

Fakta om Tornø

Tornø er beliggende i bunden af Odense Fjord. Øen er 24,6 HA, hvoraf de 18 HA er i omdrift – heraf er 10 HA forpagtet ud. 4,6 HA er strandenge §3, 3,83 HA er MVJ med max 25% kløver og 3,6 HA er græs med kløver til slet. Her går dyrene om vinteren, hvor de lavtliggende områder kan blive oversvømmet ved højvande.

Beboere: to voksne og to børn, to hunde og en kanin og 36 kreaturer. ■

Vi har lige fået vores første Galloway.

Vinterfodring.

